

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ**

ТУРИЗМ ТА ВІДПОЧИНОК У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ У 2019 РОЦІ

Статистичний збірник

Чернівці
2020

**Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Чернівецькій області
Управління аналізу даних статистичних спостережень
Відділ аналізу даних демографічної та соціальної статистики**

За редакцією **Г.І. Петрової**

Відповідальні за випуск: **М.В. Коропотницька, Г.В. Брухович**

Для підготовки статистичного збірника використані дані форм державних статистичних спостережень №№ 9-ЗЕЗ, 2-інвестиції, 51-пас, 31-авто, 51-ца, 2-етр, 1-туризм, 1-КЗР, 1-ОТ, 3-УЖД, 5-УЖД, “Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)”, адміністративні дані щодо протяжності автомобільних доріг загального користування, 1-ТУР, 7-нк, 80-а-РВК, 2-рвк(2) кіно(відео)показ, 2-ФК, 5-ФК, 1-ОЗК, інформація з міграції населення сформована на основі наявних адміністративних даних щодо зміни реєстрації постійного місця проживання, дані Держстату щодо суб’єктів туристичної діяльності, готелів та аналогічних засобів розміщування, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку та мережі шляхів сполучення за регіонами України.

Розрахований на широке коло читачів.

**Головне управління статистики
у Чернівецькій області**

- адреса: вул. Головна, 249-а, м. Чернівці, 58018
- телефони: 58-15-05
- факс: 58-19-33
- електронна пошта: gus@cv.ukrstat.gov.ua
- веб-сайт: www.cv.ukrstat.gov.ua

**Розповсюдження статистичних видань
Головного управління статистики
у Чернівецькій області**

- адреса: 58018, м. Чернівці, вул. Головна, 249-а, каб. 401
- телефон: 58-14-78

ПЕРЕДМОВА

Статистичний збірник “Туризм та відпочинок у Чернівецькій області” пропонує Вашій увазі статистичну інформацію, яка характеризує розвиток туризму.

Статистичний збірник складається з шести розділів, у яких містяться дані про основні показники туристичної діяльності, готельного господарства, про мережу та відвідування закладів культури та дозвілля. Також наведені дані про основні показники діяльності дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, кількість оздоровлених у цих закладах дітей. Збірник також містить дані про грошові витрати домогосподарств на відпочинок, культуру, ресторани та готелі. Крім того, наведені дані про капітальні інвестиції, міграцію населення, шляхи сполучення та пасажирообіг.

Показники наведені по районах області та містах обласного значення за 2000–2019 роки. Збірник містить міжобласні співставлення за окремими показниками.

До окремих показників збірника наведено методологічні пояснення.

Окрема інформація по районах не публікується у зв’язку з її конфіденційністю. Конфіденційною інформацією (у відповідності до ст. 21 Закону України “Про державну статистику”) є первинні дані, отримані органами державної статистики від респондентів під час проведення статистичних спостережень та статистична інформація, на підставі якої можна визначити інформацію щодо конкретного респондента.

Відділ аналізу даних демографічної
та соціальної статистики

СКОРОЧЕННЯ У ЗБІРНИКУ

%	–	відсоток
грн	–	гривня
дол. США	–	долар США
км	–	кілометр
км ²	–	квадратний кілометр
м	–	метр
м ²	–	квадратний метр
м.	–	місто
млн	–	мільйон
од	–	одиниць
пас.км	–	пасажиро-кілометр
тис.	–	тисяча

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ У ЗБІРНИКУ

Тире (–)	–	явищ не було
Крапки (...)	–	відомості відсутні
Нуль (0; 0,0)	–	явища відбулися, але у вимірах менших за ті, що можуть бути виражені використаними у таблиці розрядами
Символ (×)	–	заповнення рубрики за характером побудови таблиці немає сенсу
Символ (к)	–	дані не оприлюднюються з метою забезпечення вимог Закону України “ Про державну статистику ” щодо конфіденційності статистичної інформації
“з них”, “у тому числі”	–	означає, що наведено не всі доданки загальної суми. Трапляються випадки, коли наведено всі доданки загальної суми, а при округленні сума складових не дорівнює підсумку

ЗМІСТ

стор.

ПЕРЕДМОВА	3
СКРОЧЕННЯ	4
УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ	4
1. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	9
1.1. Розподіл суб'єктів туристичної діяльності за видами туристичної діяльності у 2019 році	14
1.2. Кількість суб'єктів туристичної діяльності	14
1.3. Розподіл суб'єктів туристичної діяльності за видами туристичної діяльності по містах та районах у 2019 році	15
1.4. Кількість і вартість реалізованих туроператорами та турагентами туристичних путівок у 2019 році	16
1.5. Кількість та вартість реалізованих туристичних путівок (ваучерів) по містах та районах у 2018 році	18
1.6. Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, за видами туризму.....	21
1.7. Динаміка кількості туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності у 2000–2019 роках	21
1.8. Кількість туристів та екскурсантів, обслугованих туроператорами та турагентами, по містах та районах у 2019 році	22
1.9. Розподіл туристів за метою поїздки та видами туризму у 2019 році	23
1.10. Розподіл туристів за метою відвідування У 2005–2019 роках	25
1.11. Розподіл туристів за країнами, до яких вони виїжджали у 2015–2019 роках	26
1.12. Розподіл іноземних туристів за країнами, з яких вони прибули у 2015–2019 роках	28
1.13. Розподіл мігрантів за потоками і типом поселень у 2019 році....	29
1.14. Обсяги експорту послуг туристичних агентств та бюро подорожей у 2000–2012 роках	30
1.15. Обсяги експорту та імпорту послуг, пов'язаних з подорожами у 2013–2019 роках	30
1.16. Капітальні інвестиції у 2010–2012 роках	31
1.17. Капітальні інвестиції у 2013–2019 роках	31
1.18. Загальні економічні показники суб'єктів туристичної діяльності у 2019 році	32
1.19. Витрати суб'єктів туристичної діяльності на послуги сторонніх організацій, що використовуються при виробництві туристичного продукту, у 2019 році	34

1.20.	Грошові витрати домогосподарств на відпочинок і культуру у 2005–2018 роках	36
1.23.	Грошові витрати домогосподарств на ресторани та готелі у 2005–2018 роках	36
2.	ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ГОТЕЛІВ	37
2.1.	Загальна характеристика готелів та аналогічних засобів розміщування у 2019 році	38
2.2.	Розподіл готелів та аналогічних засобів розміщування за розміром закладів по містах у 2019 році.....	38
2.3.	Кількість місць у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування по містах та районах у 2019 році	39
2.4.	Кількість іноземців, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування по містах та районах у 2019 році	39
2.5.	Кількість ночівель іноземців у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування по містах та районах у 2019 році	39
2.6.	Кількість осіб, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування, по містах та районах у 2019 році	40
2.7.	Кількість ночівель осіб у готелях та аналогічних засобах розміщування за розміром засобів розміщування по містах та районах у 2019 році	40
2.8.	Кількість осіб, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування, по містах та районах у 2000–2019 роках	41
2.9.	Кількість обслугованих приїжджих та іноземців у готелях та аналогічних засобах розміщування у 2000–2019 роках	42
2.10.	Загальний час перебування приїжджих та іноземців у готелях та аналогічних засобах розміщування у 2000–2019 роках	42
2.11.	Розподіл іноземців, що перебували у готелях та аналогічних засобах розміщування, за країнами, з яких вони прибули, у 2019 році	43
2.12.	Індекси споживчих цін на проживання у готелях у 2000–2019 роках.....	44
3.	КУЛЬТУРА ТА ДОЗВІЛЛЯ	45
3.1.	Окремі заклади культури у 2000–2019 роках.....	45
3.2.	Бібліотеки, демонстратори фільмів та клубні заклади у 2000–2019 роках.....	46
3.3.	Заклади культури та мистецтва по містах та районах у 2019 році	47
3.4.	Спортивні споруди у 2000–2019 роках	48
3.5.	Кількість осіб, які займаються спортом при спортивних відділеннях ДЮСШ, за видами спорту у 2019 році	49

4.	ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНОК.....	50
4.1.	Виїзд організованих груп дітей за кордон на відпочинок та оздоровлення у 2019 році	51
4.2.	Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку у 2000–2019 роках	51
4.3.	Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку, по містах та районах у 2000–2019 роках.....	52
4.4.	Кількість дітей, оздоровлених влітку, за видами закладів оздоровлення та відпочинку у 2005–2019 роках	53
4.5.	Охоплення оздоровленням дітей області влітку 2019 року в закладах оздоровлення та відпочинку області, по містах та районах	53
5.	ШЛЯХИ СПОЛУЧЕННЯ	54
5.1.	Довжина шляхів сполучення у 1950–2019 роках.....	55
5.2.	Щільність шляхів сполучення загального користування у 2000–2019 роках	55
5.3.	Інтенсивність перевезення пасажирів за видами шляхів сполучення у 2000–2019 роках	56
5.4.	Мережа автомобільних та газозаправних станцій у 2010–2019 роках	56
5.5.	Перевезення пасажирів за видами транспорту у 1950-2019 роках.....	57
5.6.	Пасажирообіг за видами транспорту у 2000–2019 роках	58
5.7.	Перевезення пасажирів за видами сполучення окремими видами транспорту у 2000–2019 роках	58
6.	МІЖРЕГІОНАЛЬНІ ЗІСТАВЛЕННЯ	59
6.1.	Суб'єкти туристичної діяльності за регіонами у 2019 році	59
6.2.	Показники роботи суб'єктів туристичної діяльності за регіонами у 2019 році	60
6.3.	Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, за регіонами у 2019 році	61
6.4.	Розподіл туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, за метою поїздки та видами туризму за регіонами у 2019 році	63
6.5.	Кількість туристичних путівок, реалізованих туроператорами та турагентами, за регіонами у 2019 році (юридичні особи).....	67
6.6.	Кількість туристичних путівок, реалізованих населенню турагентами, за регіонами у 2019 році (фізичні особи-підприємці)	68
6.7.	Вартість туристичних путівок, реалізованих туроператорами та турагентами, за регіонами у 2019 році (юридичні особи).....	69

6.8.	Вартість туристичних путівок, реалізованих населенню турагентами, за регіонами у 2019 році (фізичні особи-підприємці)	70
6.9.	Готелі та аналогічні засоби розміщування за регіонами у 2019 році	71
6.10	Кількість номерів у готелях та аналогічних засобах розміщування за регіонами у 2019 році.....	73
6.11.	Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку 2019 року, за регіонами	74
6.11.	Мережа шляхів сполучення за регіонами на кінець 2019 року.....	75
	МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЯСНЕННЯ	76

1. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ**Рекреаційні
ресурси області**

Чернівецька область, або ще як її називають Буковина, знаходиться на південному заході України та розташована в трьох природно-географічних зонах: лісостеповій, яка займає

Прут-Дністровське межиріччя; передгірській, розташованій між Карпатами та рікою Прут; і гірській, яка охоплює Буковинські Карпати. Площа області складає 8,1 тис.км², 1,3% від території України. Місто Чернівці (обласний центр) порівнюють з найгарнішими європейськими містами.

Відстань від обласного центру до Києва близько 650 км. Область межує з Молдовою та Румунією, Івано-Франківською, Тернопільською та Хмельницькою областями України.

На 1 січня 2020 року в області, за оцінкою, проживало 901,6 тис. осіб, з них 390,5 тис. осіб мешкало в міській місцевості, 511,1 тис. осіб – у сільській місцевості.

У 2019 році міграційний приріст населення становив 47 осіб, що в розрахунку на 1000 жителів становило 0,1 особи.

В інші регіони України та за межі країни вибуло 3756 осіб, а прибуло – 3803 особи.

За даними перепису населення 2001 року на території області проживали представники 76 національностей. Національну основу населення склали українці – 75,0% від загальної кількості населення. Частка румунів становила 12,5%, молдован – 7,3%, росіян – 4,1%, поляків – 0,3%, білорусів та євреїв – по 0,2% та інших національностей – 0,4%.

Цікава історія краю та міста, парки, сквери, затишні вулички з вишуканою австрійською архітектурою, смачна кухня і доброзичливе відношення місцевих мешканців нікого не залишать байдужим.

Тут поєднуються живописні гірські ландшафти та мальовничі ліси передгір'я, численні річки й джерела лікувальних мінеральних вод, заворожує краса лісів і гірських лук, багатих на мисливську фауну, гриби та ягоди. Не можуть не причарувати зразки традиційного народного будівництва й ужиткового мистецтва – живі носії своєрідності буковинського фольклору. Буковина входить до п'ятірки областей України, які володіють найбільшою природо-заповідною територією. Тому туризм, як вид економічної діяльності, посідає особливе місце в економіці Чернівецької області.

Область є регіоном багатопрофільного літнього та зимового гірсько-спортивного туризму, масового пізнавально-оздоровчого відпочинку, а також бальнеологічного лікування.

Оспіваний у піснях **Вижицький район**, розташований у передгір'ї Карпат по течії річок Черемош і Сірет. Вижиця – місто, яке є воротами до Буковинських Карпат, край чистих гірських рік, цілющих джерел, чарівних природних об'єктів та багатющої історичної спадщини.

Гірськолижний комплекс "Мигово", розташований на висоті 500 м над рівнем моря біля підніжжя мальовничих вершин Буковинських Карпат, одне з найкращих місць для катання на лижах. Буковинський гірськолижний комплекс розташований неподалік урочища Солонець, відомого родовищами мінеральних вод. Мальовниче розташування в гірській долині поєднується з близькістю до Чернівців – усього 60 км від обласного центру. На схилах гори Мала Кічера розташовані 2 спуски довжиною 1100 і 1300 м, що обслуговуються двома бугельними підйомниками довжиною 1000 та 600 м. Оплата здійснюється за принципом "електронного гаманця", що в поєднанні з чотирма турнікетами системи SKI PASS забезпечує практично відсутність черг. Снігові гармати забезпечують безперервне снігове покриття з грудня до кінця березня. Перевагою комплексу є компактність розташування готелів, трас і об'єктів харчування. Мальовнича природа гір, неповторний буковинський колорит, комфортні готелі, смачна українська, європейська, гуцульська кухня та безліч розваг створюють найкращі умови для відпочинку. Комплекс підійде як для тих, хто любить активний відпочинок, так і для любителів спокійного сімейного відпочинку.

На правому березі річки Прут знаходиться чудове невеличке містечко Герца із затишними вулицями та стародавніми будівлями, працюючими та гарними людьми. На півдні **Герцаївський район** межує з Румунією і тому не випадково, що 91,5% населення району – румуни. Район славиться стародавніми церквами, а також Банченським Святовознесенським чоловічим монастирем, який був побудований у 1993 році.

У південній частині області площею в 686 км² розташований **Глибоцький район**, який насичений пам'ятками дерев'яної архітектури. Тут зосереджені найбільш давні храми хатнього типу. До туристичних ресурсів Глибоччини належать заповідний комплекс "Дуб Штефана Великого" у с.Валя-Кузьміна, Лісове озеро в Глибоці,

Червонодібровська Січ, приватні заклади відпочинку. Також у районі знаходиться найвищий пагорб – Кирилівський горб, розташований на південному заході від с.Кам'янка. Висота його становить 478 м над рівнем моря.

У північно-західній частині Чернівецької області на правому березі Дністра знаходиться **Заставнівський район**. Район розташований у зоні лісостепу, переважаючими ґрунтами є чорноземи. У більшості чорноземні поля чергуються з мальовничими краєвидами і джерельними струмками, які мають лікувальні властивості. Сама Заставна – центр району – не може похвалитися визначними пам'ятками архітектури, хоча поселення на території міста відоме ще з 1589 року. Про те, що люди жили тут здавна, свідчать залишки курганів на захід від центру Заставнівщини. Саме місто славиться своїм уродженцем, відомим майстром історичного живопису Миколою Івасюком.

У лісостеповій зоні Прут-Дністровського межиріччя північно-східної частини області розташований **Кельменецький район**. На території району знаходиться 18 пам'яток археології. Туристична інфраструктура Кельменецького району останніми роками почала розвиватися активніше: на березі Дністра вже збудовано декілька туристичних баз.

У південно-західній частині області знаходиться **Кіцманщина** – один із найстаріших районів у Чернівецькій області. Історія району сягає в сиву давнину. Тут знайдені пам'ятки культури землеробських племен Трипільської культури IV-III тисячоліття до н.е., пам'ятки культури бронзового періоду II тисячоліття до н.е., а

також досить поширені пам'ятки ранньозалізного віку. На території с.Мамаївці виявлено 20 археологічних пам'яток. Найдавніший храм Буковини “Вознесінська церква” знаходиться в с.Лужани. У с.Чорторія є озеро “Лебедине” – орнітологічний заказник, де живуть благородні птахи – лебеді.

У південно-східній частині Чернівецької області, на лівому березі ріки Прут, у лісовій зоні розташований **Новоселицький район**, який багатий на мінеральні води. Їх родовища виявлені в селах Щербинці, Черленівка, Драниця, Бояни, Магала. У с.Щербинці є джерело сірководневої води, яка використовується для оздоровлення хворих.

Далі гірською дорогою на південь на кордоні з Румунією, у найвищій частині Українських Карпат розпочинається **Путильщина** – один із наймальовничіших куточків гірської Буковини. Серед гір у мальовничій долині протікає річка Путилка – найбільша притока річки Черемош. За характером рельєфу більшість території

Путильщини – гори. Тут знаходяться найвищі точки Покутсько-Буковинських Карпат – Яровиця (1574 м), Томнатик (1565), Лісова (1478). Територія району покрита лісами, де пануючими породами є ялина, ялиця та бук звичайний. У лісах краю росте понад 50 видів рослин, водяться різноманітні тварини та птахи.

У чарівному куточку в східній частині Чернівецької області розташований **Сокирянський район**, який приваблює, перш за все, чудовими краєвидами, дністрянськими крутосхилами, зеленими лісовими масивами, буйним весняним цвітінням і щедрістю осінніх садів. Районний центр – місто Сокиряни лежить у долині маленької річечки Сокирянки, яка впадає в Дністер – гордість і окрасу краю. На пагорбах Дністра серед мальовничих скель у нерукотворних печерах розташувався один з декількох на території України печерних монастирів – Свято-Миколаївський (заснований у XI – XII столітті).

На річці Сірет розташоване справжнє місто-сад **Сторожинець**. Дві третини всієї площі **Сторожинецького району** займає Буковинське передгір'я, одну третину – Буковинські Карпати. У державному дендропарку росте до 1200 видів деревочагарникової рослинності. Крім цього, є розсадник площею 5 га, два штучні ставки,

альпінарій, ботанічний майданчик. На території району проводять служби 42 церкви та костьоли, які є пам'ятками архітектури XVII-XIX століть.

За 70 км від Чернівців у північно-східній частині розташований **Хотинський район**. Центр Хотинського району – стародавнє місто Хотин, яке знаходиться на відстані 69 км від міста Чернівці. На самому березі Дністровського водосховища розташувалась Хотинська фортеця – одне із Семи чудес України, де відбувається фестиваль “Битва націй”. Також у Хотині в центральній частині міста є краєзнавчий музей.

Поряд з музеєм знаходиться Свято-Покровська церква, яку будували в 1867-1868 роках.

Багата буковинська земля на природні об'єкти, архітектурні пам'ятки, історичні події завжди була та залишається краєм гостинним і цікавим у туристичному сенсі.

Розвиток туризму в Чернівецькій області

Культурно-етнографічна спадщина нашої області, наявність унікальних архітектурних пам'яток, толерантна атмосфера слугує добрим фундаментом розвитку туристичної галузі.

Упродовж 2019 року в Чернівецькій області діяло 79 суб'єктів туристичної діяльності (у 2018 році – 77), серед них 44,3% – підприємства-юридичні особи та 55,7% – фізичні особи-підприємці. Із загальної кількості туристичних підприємств 7 – туроператори, 70 – турагенти та суб'єкти, що займаються екскурсійною діяльністю – 2.

Послугами туристичних організацій області скористалися 27,2 тис. осіб, яким було продано 15,4 тис. путівок на загальну вартість 297,8 млн.грн. Серед них 99,3% становили громадяни України і 0,7% – громадяни інших країн. Діти і підлітки становили 22,0% від загальної кількості туристів. Кількість обслугованих екскурсантів становила 0,7 тис. осіб.

Вітчизняні туристи за сприяння туристичних організацій виїжджали в 57 країн світу. Країнами-лідерами з прийому наших туристів стали: Болгарія – 9,8 тис. осіб, Туреччина – 5,3 тис., Єгипет – 4,8 тис. та Греція – 1,2 тис.

У межах держави було охоплено поїздками 1,7 тис. осіб туристів-громадян України або 6,4% від загальної кількості обслугованих туристів.

Найбільш популярною метою подорожей для усіх категорій туристів залишається дозвілля та відпочинок. З такою метою у 2019 році подорожувало 26,8 тис. осіб (98,4% від загальної кількості).

Пріоритетним напрямком екологічно збалансованого туризму на Буковині є розвиток сільського зеленого туризму. Свої послуги туристам пропонують приватні садиби сільського зеленого туризму, які здатні максимально задовольнити туристичні потреби мешканців області та її гостей. Більша частина з них розташована в Буковинських Карпатах. Активно діє Спілка сприяння розвитку зеленого туризму в Чернівецькій області, яка постійно поповнює свою інтернет-сторінку адресами сільських садиб, що діють на території області.

В області діє Програма розвитку туризму в Чернівецькій області на 2016–2020 роки. З метою забезпечення екологічної, туристичної та науково-технічної діяльності при Управлінні екології та туризму Чернівецької облдержадміністрації діють Громадська екологічна та Наукова ради, Координаційна рада з питань туризму. Прикордонне розташування, сприятливі природно-кліматичні умови, багаті рекреаційні ресурси, економічний і науковий потенціал області, соціально-культурні та історичні традиції розкривають широкі перспективи для розвитку туристичної галузі.

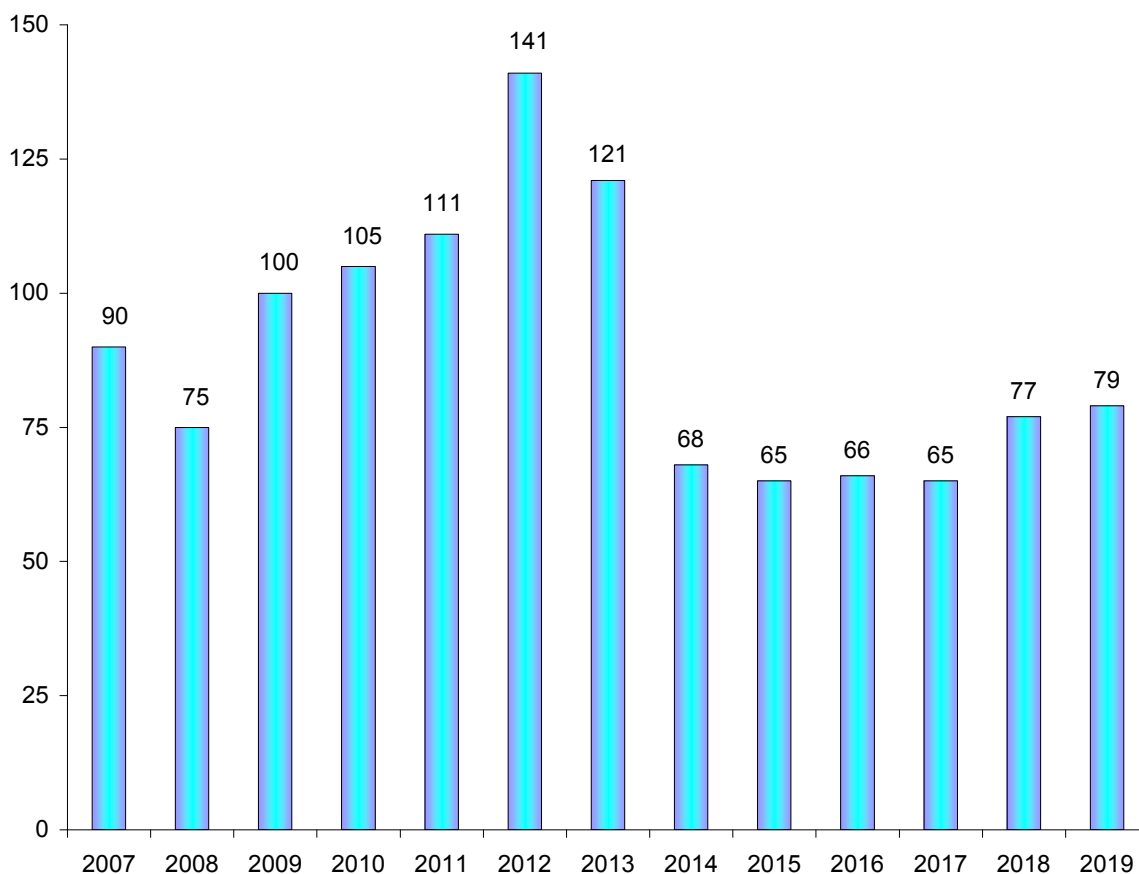
1.1. Розподіл суб'єктів туристичної діяльності за видами туристичної діяльності у 2019 році

(од)

	Кількість суб'єктів туристичної діяльності, усього	У тому числі	
		юридичні особи	фізичні особи-підприємці
Усього	79	35	44
у тому числі за видами туристичної діяльності			
туроператори	7	7	–
турагенти	70	28	42
суб'єкти, що здійснюють екскурсійну діяльність	2	–	2

1.2. Кількість суб'єктів туристичної діяльності¹

(юридичні особи та фізичні особи-підприємці; од)

¹ Тут і надалі (табл. 1.6, 1.7, 1.10) до 2011 року включно – за адміністративними даними ф.№1-ТУР управління інфраструктури та туризму обласної державної адміністрації, починаючи з 2012 року – за даними статистичного спостереження ф.№1-туризм (річна) “Звіт про туристичну діяльність”.

